

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

**Общинска стратегия
за развитие на социалните услуги
(2011 – 2016)
Община Твърдица**

проект

Съдържание

1 Въведение

1.1.Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

1.2. Обхват.

1.3. Визия

1.4.Основна ценност

1.5. Принципи и подходи

2 Приоритети и цели на Общинската стратегия

2.1 Приоритети в развитието на социалните услуги в община Твърдица

2.2.Целеви групи

3 Интервенция – социални услуги и мерки

3.1. Дейности по приоритетно направление 1

3.2. Дейности по Приоритетно направление 2:

3.3. Дейности по приоритетно направление 3

4 Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

4.1. Управление на изпълнението на стратегията, оперативно планиране, отчетност

4.2.Механизми на партньорството

4.3. Участие на общината в мониторинга и оценката

5 Ресурси

5.1.Структура на средствата за финансиране на социалните услуги в община Сливен

5.2. Източници на финансиране

5.3.Други необходими ресурси

5.4. Оперативен план с времеви график за изпълнение на Общинската стратегия

Използвани съкращения (абривиатури)

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

ДДМУИ	Дом за деца и младежи с умствена изостаналост
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДРСЗ	Дирекция “Регионална служба по заетостта”
ДП	Домашен помощник
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДМУИ	Дневен център за деца и младежи с умствена изостаналост
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЕКПО	Екип за комплексно педагогическо оценяване към РИО на МОМН
ЗЖ	Защитено жилище
ЗМБ	Звено „Майка и бебе”
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
КСУДС	Комплекс за социални услуги за деца и семейства
ЛА	Личен асистент
МБАЛ	Многопрофилна болница за амбулаторно лечение
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НЖ	Наблюдавано жилище
НПО	Неправителствена организация
НП ”ОСПОЗ”	Национална програма „От социално подпомагане към осигуряване на заетост”
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
Отдел “СЗ”	Отдел “Социална закрила”
ПРООН	Програма за развитие на Организацията на обединените нации
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравноосигурителна каса
РЗП	Регионално звено за подкрепа
РИО на МОМН	Регионален инспекторат по образование към Министерството на образованието, младежта и науката
РИОКОЗ	Районна инспекция по опазване и контрол върху общественото здраве
РПУ	Районно полицейско управление
РЦЗ	Регионален център по здравеопазване
РЦПИОВДУСОП	Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности
СА	Социален асистент
СИ	Специализирана институция
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Социална услуга
ТЗ- УНИЦЕФ	Техническо звено за деинституционализация към АСП и УНИЦЕФ
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦРДУ	Център за работа с деца на улицата
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция

1 Въведение

1.1. Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016) е разработена на базата на Областна стратегия за развитие на социалните услуги в област Сливен (2011-2016). Стратегията за развитието на социалните услуги е съобразена и с актуализирания документ за изпълнението на Общинския план за развитие в периода 2009 – 2013.

Общинската стратегия е създадена на основата на Доклад – анализ за ситуацията и оценка на потребностите в социалната сфера на територията на община Твърдица в процес на партньорство между заинтересованите страни в общината (общинска администрация, ДСП, НПО – доставчици на социални услуги, специализирани институции и други структури на местната власт).

1.2. Обхват. За да се преодолее неравномерността в развитието и достъпа до социални услуги Общинската стратегия обхваща всички уязвими общности, всички възрастови групи и всички населени места на територията на общината, със специално внимание към малките изолирани населени места, където също живеят групи и индивиди в риск. Стратегията проектира развитието на както на социалните услуги, така и на пакет от общински политики и хоризонтални мерки за социално включване, насочени към устойчиви решения на проблемите на рисковите групи.

1.3. Визия. Създаването и приемането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица ще допринесе за развитие на социалната политика в общината като модерна, ефективна система от социални услуги, която поставя в своя център ползвателя, отговаря на нуждите на общността, осигурява равен достъп и непрекъснато подобрява своето качество. В този контекст визията на Стратегията е следната:

Осигуряване на по-добро качество на живот и грижа за специфични общности, групи и индивиди в риск в община Твърдица, чрез достъпна социална защита, качествени социални услуги, равен достъп и възможности, пълноценно и активно участие във всички области на обществения живот.

1.4. Основна ценност за стратегията е всеки човек със своята уникалност на възможностите за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение.

- Толерантност към всички социални групи;
- Зачитане на човешките права и съответствие на социалните услуги с международно признатите права на човека и права на детето;
- Водещи интереси на детето и на потребителите при планиране и предоставяне на социални услуги;
- Повишаване качеството на живот на децата, семействата, уязвимите общности и индивиди;

- Зачитане на равнопоставеността на половете при планирането и достъпа до социални услуги.

1.5. Принципи и подходи.

Всички страни, ангажирани с разработването на Общинската стратегия, се обединиха около следните **принципи и подходи**, които ще бъдат следвани при изпълнението на планираните дейности и мерки:

- Социални услуги, съответстващи на нуждите и потребностите на групите в риск; осигуряване на достатъчен набор от социални услуги;
- Осигуряване на равен достъп до услуги за всички рискови групи и уязвими общности, живеещи на територията на областта;
- Повишаване качеството на социалните услуги;
- Насърчаване на услугите в общността;
- Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата;
- Иновативност и гъвкавост при определянето на съдържанието на планираните услуги и мерки;
- Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- Осигуряване на подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- Независим живот в семейна среда или в среда близка до нея;

Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България

2 Приоритети и цели на Общинската стратегия

Те са изведени въз основа на заключенията и препоръките от направеното проучване и цялостен анализ на ситуацията и потребностите на рисковите групи в община Твърдица.

2.1. Приоритети в развитие на социалните услуги на община Твърдица

Приоритетно направление 1: Повишаване качеството на живот на уязвими деца и техните семейства

Обща цел 1: Създаване на условия за реализиране политики за осигуряване на закрила, равен достъп и възможности за развитие и социално включване на уязвими деца и техните семейства чрез:

- **Специфична цел 1.1.** Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа , предоставяне на добра грижа , социална интеграция и индивидуално развитие на уязвими деца и техните семейства
- **Специфична цел 1.2.** Създаване на нови социални услуги и увеличаване на капацитета на съществуващите услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.
- **Специфична цел 1.3.** Осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството чрез разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги..
- **Специфична цел 1.4.** Осигуряване на подкрепа на уязвими семейства за превенция на рисковни поведения и negliжиране на децата.
- **Специфична цел 1.5.** Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование за децата от рисковите общности и уязвими групи.

Приоритетно направление 2: Социално включване на лица с увреждания ,уязвими хора и общности в неравностойно положение

Обща цел 2. Развитие на нови социални услуги за социално включване и подобряване качеството на съществуващите услуги за лица с увреждания, уязвими хора и общности в неравностойно положение, чрез:

Специфична цел 2.1. Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции

Специфична цел 2.2. Да се осигурят условия за достоен и пълноценен живот на хората с увреждания в семейна среда, чрез разкриване на услуги и грижа в общността:

Специфична цел 2.3. Да се създадат условия за интеграция и реинтеграция на уязвими хора и групи от общностите в неравностойно положение, изпаднали в риск.

Приоритетно направление 3: Грижа за старите хора

Обща цел 3: Да се подобри качеството на живот на старите хора във всички населени места в общината, като се спазва принципът за независим живот в семейна среда или в среда близка до нея, чрез развитие на широка мрежа от услуги в общността и осигуряване на достъп до качествена резидентна грижа.

Специфична цел 3.1. Развиване на широка мрежа от услуги, предоставяни в домашна среда, с цел осигуряване на спокоен и достоен живот на старите хора.

Специфична цел 3.2 Осигуряване на дневна грижа, заместваща грижа и почасови услуги в общността за стари хора.

Специфична цел 3.3: Да се осигури достъп на старите хора до качествена постоянна грижа в среда, близка до домашната, чрез:

Приоритетно направление4: Развитие на човешките ресурси в сферата

Обща цел 4: Подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на община Твърдица.

- **Специфична цел 4.1.** Изграждане на капацитет за управление на социални услуги в общината и доставчиците на социални услуги.
- **Специфична цел 4.2.** Изграждане на капацитет за предоставяне на социални услуги.
- **Специфична цел 4.3.** Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

2.2.Целеви групи

Стратегията отделя специално внимание на:

Планираните дейности в Стратегията за развитие на социалните услуги в община Твърдица ще обхванат всички рискови групи, изведени при анализа на ситуацията. Определянето на приоритетни целеви групи в никакъв случай не изключва останалите рискови групи, но задава основния фокус на интервенцията през периода на стратегията. **Приоритетните целеви групи**, към които са насочени социалните услуги и мерки за социално включване в община Твърдица са:

- **Деца, отглеждани извън биологичното семейство**

Децата, отделени от своите семейства, са една от най-уязвимите групи в обществото. Стратегията предвижда комплекс от услуги за извеждане на децата от институциите чрез подкрепа за тяхната реинтеграция в биологичните и разширени семейства, осиновяване, отглеждане в семейна среда на приемни родители или (в краен случай) отглеждане в резидентни услуги, които са близки до семейната среда. За преодоляване на ефектите от институционализацията се предвиждат услуги по рехабилитация и развитие на социални умения.

- **Деца, отглеждани в семейството**

Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Вниманието към семействата има своето отражение и върху демографската ситуация в областта. Услугите към семействата целят подкрепа за интегритета на семейството и за развиването на уменията и ресурсите за социална интеграция на семейството като цяло и на индивидуалното развитие на неговите членове.

- **Други групи деца в риск**, включително отпаднали от училище, необхванати от образователната система, жертви на насилие или с проблемно поведение

Отпадането от училище и липсата на образование е един от най-сериозните фактори за попадане в ситуация на множество рискове – бедност, противоправно поведение, насилие, зависимост и др. Стратегията предвижда комплекси интервенции между социалната и образователната сфера, насочени към подобряване на тяхното взаимодействие, развиване

на приятелска за децата образователна среда, преодоляване на социалните затруднения за посещаване на училище.

- **Уязвими хора и общности в неравностойно положение**

Ниското образование (включително и неграмотност) и липсата на професионална квалификация поставят тази група в неравностойно положение на пазара на труда и засилват още повече социалната им изолация. Остър е проблемът и с влошения здравен статус и липсата на достъп до здравеопазване. Затова Стратегията поставя акцент върху мерки за интеграция и реинтеграция на тази група в образованието, както и инициативи, насочени към достъп до професионална квалификация, заетост и доходи. Мерки са предвидени и за информиране, консултиране и посредничество за достъп до здравни грижи. Освен това се предвиждат мерки за превенция на рисковото и зависимо поведение, насочени към уязвими хора, реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение като се цели да се приобщят застрашените групи към обществото като цяло.

- **Пълнолетни лица с увреждания**

Хората с увреждания изпитват затруднения в своята социална интеграция поради непригодността на средата за тях – архитектурна, социална, обществени нагласи, образователна система. Липсата на подкрепа за семействата им води до настаняването на значителен брой хора с увреждания в специализирани институции. Услугите и мерките за тези групи ще целят подкрепа за развитие на техните умения и способности и промяна на средата по посока на създаване на условия за интеграцията им.

- **Стари хора**, включително настанени в специализирани институции и самотно живеещи

Стратегията предвижда подобряване качеството на грижа в институциите за стари хора, така че средата и начина на организация да е близък до домашния и да дава възможност за достоен живот. От друга страна демографските тенденции в областта показват значителен дял на самотни стари хора, голяма част от които живеят в отдалечени населени места. Те изпитват затруднения в своето ежедневно обслужване, достъпа до здравеопазване и участието в социални мрежи. Услугите за самотните стари хора ще включват подкрепа в тяхното ежедневие за задържането им в обичайната им среда и посрещане на основните им нужди.

3 Интервенция – социални услуги и мерки

Функциониране на социалните услуги на областно и общинско ниво: Предвижда се социалните услуги да функционират на две нива – общинско и областно. На всяко от нивата ще бъдат изградени партньорски мрежи. На ниво община услугите включват основно превантивни услуги и мерки. Център на мрежата от социалните услуги за деца и семейства ще бъдат центровете за обществена подкрепа. Услугите за възрастни ще бъдат организирани около съществуващите Домашни социални патронажи, които към настоящия момент работят във всички общини в областта, около които ще функционират останалите форми на подкрепа.

Областното ниво обхваща всички общини от област Сливен и надгражда съществуващите услуги със специализирани дейности, които изискват наемане на специалисти, които не са налични в по-малките населени места. При настоящата законодателна рамка това означава, че определен набор от услуги ще бъдат предоставяни в няколко населени места, но техните клиенти ще обхващат цялата област. Такива са услугите по приемна грижа, специализирано консултиране, подкрепа за осиновяването, резидентна грижа и др.

3.1. Дейности по приоритетно направление 1: Повишаване качеството на живот на уязвими деца и техните семейства

Обща цел: Създаване на условия за реализиране политики за осигуряване на закрила, равен достъп и възможности за развитие и социално включване на уязвими деца и техните семейства чрез:

Специфична цел 1.1. Разширяване на мрежата от социални услуги за подкрепа, предоставяне на добра грижа, социална интеграция и индивидуално развитие на уязвими деца и техните семейства.

Мярка 1.1.1. Предоставяне на подкрепа на уязвими деца и семейства в община Твърдица чрез разкриване на нов Център за обществена подкрепа в община Твърдица

Преките дейности на ЦОП включват разнообразни услуги за превенция на изоставянето на деца на ранна и по-късна възраст, както и за тяхната реинтеграция, превенция на отклоняващото се поведение, насилието. Предоставят се и семейно консултиране и подкрепа; консултиране и информирание за проблеми, свързани с развитието на децата от съответната възраст; индивидуални и фамилни консултации в случаи на кризи в семейството; превенция на рисково и асоциално поведение на деца и младежи; семейно планиране, подготовка за родителстване; работа на ниво родилен дом; психологическо консултиране; обучения в умения за самостоятелен живот, превантивни програми на ниво училище, информационни кампании; оценяване, обучение, наемане и подкрепа на приемни родители, подготовка и подкрепа на осиновители.

Дейност 1.1.1.1. Разкриване на нов Център за обществена подкрепа в община Твърдица.

Планираната услуга ще се разкрие в гр. Твърдица и ще обслужва потребители от общината. Като цяло ЦОП гр. Твърдица ще предоставя следните услуги: семейно консултиране, подкрепа и развитие на родителски умения, превенция на насилието и negliжирането, семейно планиране, приемна грижа, осиновяване, превенция на отпадането от училище, превенция на отклоняващо се поведение и работа с деца с отклоняващо се поведение; превенция на изоставянето и реинтеграция. В зависимост от потребностите ЦОП Твърдица ще развива и други услуги. В рамките на ЦОП ще се предоставя и услугата Център „Спешен прием“ за деца жертва на насилие и negliжиране. За разкриването на ЦОП гр. Твърдица ще се търсят възможности за финансиране по оперативни програми и други източници. Планираният капацитет на услугата е 45.

Мярка 1.1.2 Осъществяване на комплексна програма за ранно детско развитие в община Твърдица с обхват на поне 40% от уязвимите семейства и деца.

По тази мярка на територията на общината ще бъдат осъществявани дейности за насърчаване развитието на деца 0-7 години. Фокусът на дейностите е насочен към развиване и подобряване на уменията за родителстване на родители с малки деца, стимулиране на развитието на децата в тази възраст, включване в предучилищна подготовка и училищно образование. Дейностите ще включват партньорство между социален, образователен и здравен сектор.

Дейност 1.1.2.1. Превенция на нежелана и ранна бременност. Откриване на Кабинет по семейно планиране в град Твърдица. Кабинет по семейно планиране ще предлага: информиране, консултиране и обучения по въпросите на семейното планиране; услуги по репродуктивно здраве; превенция на рисков сексуално поведение при деца и младежи; информационни кампании в малцинствени общности- съвместни инициативи на НПО, медиатори от съответната общност и ЦОП в общината; информационни кампании в средни учебни заведения и др.

Развиването на услугата пряко ще допринесе и за превенция на нежелана бременност, както и за намаляване риска от изоставяне и институционализация на новородени деца.

Откриването на кабинета ще бъде подготвено през 2011-2012 г., като разкриването като действаща услуга ще зависи от възможностите за финансиране. Кабинетът ще бъде базиран в Твърдица / към медицински център / и ще обхване територията на общината, както и потребители от други общини при установена потребност.

Дейност 1.1.2.2. Развиване на умения за родителстване и пренатална¹ подкрепа. Дейността предвижда съвместна работа на ЦОП, Кабинети по семейно планиране, здравни медиатори, лични лекари, лекари специалисти от доболнична, болнична и спешна помощ,

Дейност 1.1.2.3. Осигуряване на здравни грижи. Тази дейност ще бъде осъществявана съвместно от ЦОП в общината, здравни медиатори, НПО, детски заведения, лични лекари, Център за ранна интервенция и ще включва: проследяване развитието на детето /с висока интензивност през първата година/; информиране и консултиране по въпроси, свързани с развитието на детето; информиране и консултиране по въпроси, свързани с нуждите на детето и умения за разпознаването им; извършване на редовни имунизации. Съвместна работа със здравните медиатори за обхващане на деца от етническите общности в неравностойно положение.

Дейност 1.1.2.4. Услуги в подкрепа на родителската грижа за деца до 6 години. Предоставят се от ЦОП в общината, лечебни заведения, образователни институции, дирекции “Социално подпомагане”.

¹ преди раждането – възникващ, извършващ се преди раждането

Фокусът на услугите е насочен към организиране на почасови услуги за деца, където няма възможност за достъп на децата до масови детски градини и/или осигуряване на възможност за посещаване на детско заведение в близко населено място чрез транспорт или заплащане на такса; предоставяне на краткосрочно натурално подпомагане за уязвими семейства с деца до 3 години в случаи на тежки социални проблеми; обхващане в детски ясли и градини. Чрез мобилни екипи на ЦОП, Общностен център за деца и други ще се насърчава записването на децата в ясли и детски градини.

Мярка 1.1.3. Създаване на условия за ефективна превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции чрез услуги за подкрепа на биологичното семейство.

Фокусът на дейностите е насочен към „затваряне на входа” към специализираните институции (СИ). На ниво родилен дом успешното предотвратяване на изоставянето зависи от ранната навременна намеса и продължителността на социалната работа с бъдещата майка или родилката, с нейното семейство и близко обкръжение. Предотвратяване изоставянето на деца на по-голяма възраст следва да включва комплексни програми за семейна подкрепа- социална, достъп до образование, здравни грижи, жилищна политика, заетост и др. Както е посочено в Мярка 1.1.2. дейността на кабинетите за семейно планиране също допринася за намаляване случаите на нежелана бременност, а в резултат и за намаляване на риска от изоставяне и ранна институционализация на деца, непосредствено след раждането им.

Дейност 1.1.3.1. Подкрепа за развитието на социалните ресурси на уязвими семейства.

Дейността ще бъде осъществявана съвместно от ЦОП и други услуги, ДСП, бюра по труда, образователни структури, медицински професионалисти и лечебни заведения, общинска администрация и др., като включват- информирание и консултиране за наличните форми на социално подпомагане и подкрепа, достъп до административни услуги; подкрепа и придружаване за достъп до административни и други услуги за социална подкрепа; подкрепа за достъп до услуги по професионално ориентиране, квалификация и преквалификация, активни мерки на пазара на труда и заетост; подкрепа за достъп до здравни грижи – издирване, подкрепа и консултиране за здравно осигуряване и налични здравни грижи; осигуряване на спешно настаняване на деца и семейства в криза в Център „Спешен прием” към ЦОП- Твърдица; семейно консултиране и подкрепа на семействата за преодоляване на семейни кризи и взаимоотношения в семействата, което ще се осъществява от ЦОП Твърдица.

Мярка 1.1.4. Реализиране в община Твърдица на програми за превенция и защита на децата от всякакви форми на злоупотреба, насилие, експлоатация и трафик.

Дейностите са насочени към създаване на система от мерки за превенция на насилието над деца; намаляване на агресивното поведение и отношения сред децата и предприемане на актове на насилие от страна на деца. Дейностите са насочени и към създаване на чувствителност сред населението и ангажираните професионалисти за причините и формите на насилие, както и за симптомите за извършено насилие.

Като цяло дейностите се осъществяват от ЦОП, ЦРДУ, Отдели „ЗД” в ДСП, МКБППМН, НПО, органите на МВР и пробационните служби, лечебни заведения, образователни институции и др.

Дейност 1.1.4.1. Образователни програми и кампании във всички детски градини и училища, както и в рамките на ЦОП и ЦРДУ, насочени към превенция на агресивно поведение сред деца, развиване на познание за насилието и неговите симптоми и умения за защита от насилие: провеждане на лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги, между училищни прояви и инициативи на общинско и областно ниво.

Програмите и кампаниите ще бъдат осъществявани от детските градини, училищата, ЦОП, ЦРДУ, МКБППМН, органите на МВР, като се използват материали, разработени от ДАЗД, НПО и други организации.

Дейности 1.1.4.2. Подобряване на възможностите за реакция в случаите на насилие над деца.

Дейността ще се реализира от ЦОП и органи на МВР на местно ниво, МКБППМН, сформирани екипи на ниво община за реализация на Координационния механизъм и ще се изразява в: Утвърждаване на местно ниво на практиките и механизмите за действие .

Мярка 1.1.5. Включване на поне 90% от децата в предучилищна възраст в детска градина и на всички деца в задължителна училищна възраст в подходяща форма на образование.

В посочените по-горе мерки и дейности са описани услуги за подкрепа на уязвими семейства, като се очаква планираните интервенции да имат ефект и върху включването на децата в предучилищна и задължителна училищна възраст в съответна форма на подготовка и образование. В настоящата мярка са включени допълнителни и пряко насочени към реализация на мярката дейности.

Планираните инициативи и дейности се изпълняват съвместно от училища, РИО, общинска администрация, детски заведения, Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности (РЦПИОВДУСОП), ЦОП и ЦРДУ в синхрон с националните приоритети за осигуряване на равен достъп до образование и развитие на интегрирано и включващо образование.

Дейност 1.1.5.1. Общинска политика и мерки за осигуряване на правото на децата на достъп до образователни услуги и превенция на отпадането от училище- изпълнявани съвместно с училищата, РИО на МОМН, НПО с фокус върху целенасочени дейности за подобряване привлекателността на училището и мерки за превенция на отпадането в рамките на училищния процес; пълно обхващане на децата в предучилищна подготовка- задължителен подготвителен клас и осигуряване на програми за социализиране и усвояване на български език от децата-билингви от етнически общности в неравностойно положение в детските градини и начален курс в училищата с подкрепата на помощник на учителя. Провеждане на кампании за обхващане на децата в подготвителен клас/група и осъществяване на постоянно наблюдение върху нивото на посещаемост; Организиране на групи за подготовка за постъпване в училище за деца, които не владеят български език в ЦОП ; Включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на

решения, отнасящи се до децата; Промяна на практиката на преподаване към включване на интерактивни методи в училище.

Дейност 1.1.5.2. Подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и посредничество за социалната им интеграция и достъп до образование. Разкриване на Центърове за развитие на общности или развиване на предвижданите дейности в рамките на комплекс от услуги.

Разкриването е планирано в гр. Твърдица, като подготовката ще се реализира през 2011 г. Прякото предоставяне на услугите ще се реализира в зависимост от съществуващите ресурси. Фокусът на дейността е насочен към директна работа със семейството за записване на детето в детска градина и редовно посещение, подкрепа на учителите при работа с децата; Подкрепа за образование на деца в изолирани ромски квартали чрез директна работа със семейството за повишаване на ангажираността към образованието на децата и мотивиране децата и семейството за редовно посещение в училище; Осигуряване на специализиран транспорт за деца в зависимост от възрастта им до детски градини и училища с акцент върху малките населени места; Подкрепа за продължаване на образованието на деца и младежи, отпаднали от училище; Издирване на деца отпаднали от училище и подпомагане училището при реинтеграция в образователната система, при изпълнение на индивидуален план за обучение на детето или при плана за наваксване на образователни пропуски.

Дейностите се реализират съвместно с ЦОП, НПО, училища и други институции.

Специфична цел 1.2.: Създаване на нови социални услуги и увеличаване капацитета на съществуващи услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

Мярка 1.2.1. Предоставяне на подкрепа на роднини и близки, при които са настанени изоставени и negliжирани деца, лишени от родителска грижа.

Настаняването при близки или роднини и осиновяването осигуряват устойчива семейна грижа за детето и трайно решаване на проблема за бъдещето на изоставените деца. Мярката включва съвместни дейности на ЦОП и ОЗД за настаняване в семейства на близки и роднини на деца от специализирани институции и деца в риск от изоставяне.

Дейност 1.2.1.1. Подкрепа за семействата на роднини или близки, които отглеждат деца като мярка за закрила. Предоставя се от планираните ЦОП в общината и включва: Подкрепа на роднини или близки при поемане на грижата за новородени и по-големи изоставени или в риск от изоставяне от биологичните си родители деца; Предоставяне на натурално подпомагане в случаи на тежки социални проблеми; Мобилизиране ресурсите на разширеното семейство в подкрепа на детето и възрастните поели грижата за него; Оказване на продължаваща подкрепа.

Мярка 1.2.2. Развитие на Приемната грижа в общината

Мярката включва развиване на приемна грижа в рамките на ЦОП в общината. Понастоящем приемната грижа все още не е държавно-делегирана дейност.

Центърът за обществена подкрепа ще изпълнява дейности по информационни кампании, обучение и подкрепа на приемни семейства.

Дейност 1.2.2.1. Развитие на дейности по приемна грижа в ново разкритият ЦОП.

Дейностите на ЦОП включват: Провеждане на кампании и информационни срещи: информационни кампании за популяризиране на приемната грижа на общинско ниво, подготовка на обучителни материали и обучение на приемните родители; Подкрепа за приемните семейства в процеса на напасване; Наблюдение и подкрепа на приемното семейство.

Дейност 1.2.2.3. В рамките на процеса на развитие на приемната грижа на областно и общинско ниво- създаване на алтернативни форми за краткосрочна грижа за изоставени деца с настаняване по спешност като превенция на настаняването в СИ. Определяне на 2 до 6 приемни семейства в областта за спешно или краткосрочно настаняване на изоставени деца за преодоляване на съществуващата криза и до намиране на по- трайно решение като настаняване при близки или роднини, дългосрочна приемна грижа и др.

Мярка 1.2.3. Развиване на услуги в подкрепа на осиновяването в община Твърдица

Като цяло мярката се изпълнява от Отдели „ЗД”, ЦОП в общината и НПО.

Дейност 1.2.3.1. Проучване и подготовка на кандидат осиновители- предоставя се от Отдели „ЗД” в Дирекции „СП” в общината. Реализира се по регламентирана процедура. Въз основа на съществуващи добри практики следва в рамките на стратегията да се предприемат конкретни стъпки към стартиране на обучение на кандидат- осиновители, като същото ще се предоставя от ЦОП в общината на кандидат-осиновители, насочени от ОЗД и по собствено желание.

Дейност 1.2.3.2. Подкрепа на осиновители и осиновени, като дейността включва: Подкрепа и мотивиране в след осиновителния период; Подкрепа в периода на прием на осиновеното дете в семейството – подкрепа в ежедневните грижи.

Понастоящем дейността се реализира от отдели „ЗД” като в рамките на стратегията следва да се предприемат стъпки процеса да се реализира от ЦОП в общината е чрез насочване от ОЗД или по самостоятелна заявка от семейството. При реализация от ЦОП, подкрепата може да се разшири чрез формиране на групи за подкрепа на осиновители и осиновени деца.

Специфична цел 1.3. Осигуряване на условия за развитие на децата с увреждания, отглеждани в семейството чрез разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги.

Мярка 1.3.1. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова грижа и заместваща грижа за децата с увреждания, отглеждани в семейна среда.

Дейностите за реализация на мярката включват- развитие на дневен център като самостоятелна услуга или като част от ЦСРИ, при което да се спазват принципите на гъвкавост на услугите и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на възможност за техните родители да работят; интеграция на деца с увреждания в масови ясли и детски градини - включително тяхното адаптиране, осигуряване на транспорт, както и да се анализират възможностите за алтернативна услуга в детска градина за почасово гледане на деца с увреждания.

Дейност 1.3.3.1. Развиване на услугата заместваща грижа в община Твърдица. Иновативна форма на краткосрочна грижа за деца (в т.ч. и за деца с увреждания) при отсъствие на родителите им за различен период от време. Услугата ще бъде разкрита и утвърдена като иновативна форма, в рамките на проектно финансиране.

Планира се проучването на възможностите и ресурсите да стартира в края на 2012 г. На база допълнителни анализи ще се конкретизира капацитет на услугата Център за заместваща грижа- Твърдица.

Мярка 1.3.4. Подкрепа за родителите за отглеждане на децата с увреждания в семейството

Дейност 1.3.4.1. Създаване на условия за развиване на програмите, които предлагат домашни грижи- Личен асистент, Социален асистент и Домашен помощник за деца с увреждания.

Дейност 1.3.4.2. Осигуряване на помощни средства по Закона за интеграция на хората с увреждания чрез Дирекции „Социално подпомагане” в областта. Разкритите социални услуги в общността за деца и възрастни ще предоставят информация, консултиране, съвети за права, процедури и посредничество за получаване на техническите помощни средства от хората с увреждания, подкрепа и специализирани обучения.

Специфична цел 1.4. Осигуряване на подкрепа на уязвими семейства за превенция на рисково поведение и negliжиране на децата.

Мярка 1.4.1. Развиване на услуги в общността за подобряване на родителския капацитет и за превенция на negliжирането на децата, отглеждани в семейна среда

Мярката е насочена към подкрепа и подобряване на родителската грижа и ще спомогне за ограничаване мащабите на negliжирането на деца в семейна среда. Подпомагането на процеса на развиване на родителски умения ще способства създаването на условия и благоприятна семейна среда за максимално развитие възможностите на децата.

Дейност 1.4.1.1. Услуги в рамките на ЦОП Твърдица за развиване на родителските умения. Подкрепата за семейства с деца в риск за превенция на изоставянето и negliжирането на деца, отглеждани в семейна среда включва посредничество, информиране, социални, правни, психологически консултации за уязвими семейства с деца; повишаване на чувствителността – промяна на нагласите и уменията на родителите за стимулиране на ранното детско развитие. Реализуемо е и развиване на форми на Училище за родители.

Дейност 1.4.1.2. Включване на училището и гражданските организации за подобряване на грижата за децата в семейството. Инициране и изпълнение на дейности в училище за консултиране, развитие на родителския капацитет и уменията за отговорно родителство.

Мярка 1.4.2. Програми за превенция на рисковото поведение при деца и младежи

Дейност 1.4.2.1. Образователни програми и кампании в училище, в рамките на ЦОП, НПО и други организации за превенция на рисковото поведение (агресия; насилие; отклоняващо се поведение; рисковото поведение на деца и младежи); провеждане на здравна и социална просвета против зависимостите; лекции и дискусии в часа на класа; организиране на хепънинги; между училищни прояви и инициативи на общинско ниво.

Мярка 1.4.3. Подкрепа за преодоляване на последиците от рисковото поведение при децата и младежите

Мярката цели осигуряване на подкрепа за преодоляване на проблеми, свързани с отклоняващото се поведение чрез директна работа с деца- консултиране и подкрепа за деца с отклоняващо се поведение, както и за техните семейства. Планира се организирането на извънкласни занимания и дейности за деца с девиантно поведение – спорт, клубове по интереси и др.; образователни програми за правата и задълженията на гражданите и санкциите при нарушаването им.

Дейност 1.4.3.1. Съвместни дейности на Местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни (МКБППМН) и обществените възпитатели в общината, заедно с ОЗД в подкрепа на деца с рисковото поведение и жертви на насилие.

Дейност 1.4.3.2. Съвместни дейности на ЦОП и ОЗД – за подкрепа за деца, жертви на насилие, трафик и зависимости, както и специализирани програми за работа с деца извършители на противообществени прояви, насилие, рисковото поведение.

Специфична цел 1.5. Осигуряване на равен достъп до качествена предучилищна подготовка и училищно образование за децата от рискови общности и уязвими групи.

Мярка 1.5.1. Гарантиране на задължителното предучилищно образование за всички деца в община Твърдица

Дейност 1.5.1.1. Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 5-годишна възраст чрез издирване на всички подлежащи деца и записване в предучилищна подготовка. /изпълнява се от учителите, с подкрепата на общината, ОЗД, НПО разкриване на достатъчен брой подготвителни класове в училище и/или предучилищни групи в детските градини; срещи и посещения по домовете за информиране и мотивиране на родителите.

Дейност 1.5.1.2. Целеви мерки за назначаване на помощници на учителя, особено в общинските училища със смесен етнически състав (с допълваща целева подкрепа от общините).

Мярка 1.5.2. Програми за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпаднали деца и младежи.

Дейност 1.5.2.1. Развитие на смесени образователно-социални услуги в ЦОП и ЦРДУ за превенция на отпадането и задържане на децата в училище. Изграждане на партньорство и взаимодействие между социалните услуги, от една страна, и организациите, ангажирани с образованието (училищата, НПО, и пр.), от друга страна, за образователна интеграция и реинтеграция на децата.

Дейност 1.5.2.2. Хоризонтални мерки за подобряване на привлекателността на училището, които обхващат всички деца и млади хора в училище и са насочени към осигуряване на инициране и изпълнение на програми и инициативи за повишаване на интереса към учене, включване на децата и младежите в живота на училището, в т.ч. и при вземане на решения, отнасящи се до децата; извънкласни и извънучилищни дейности за мотивация на децата и техните родители - включване на децата в извънучилищни занимания в рамките на учебната година (ателиета по интереси, школи по изкуства, спортни състезания); осмисляне на свободното време на децата и младежите; обучения на учителите и препоръки за промяна на практиката на преподаване на учителите и включване на интерактивни методи.

Дейност 1.5.2.3. Разработване на целеви програми и инициативи за подобряване на образованието в училищата, които се изпълняват с подкрепата на РИО, общини и НПО. Специално внимание на мерките за наблюдение и контрол върху посещаемостта и

качеството на образованието на пътуващите ученици от по-големите градове към защитени и средищни училища в малките общини.

Мярка 1.5.3. Осигуряване на качествено интегрирано образование за децата с увреждания

Дейност 1.5.3.1. Обхващане на деца с увреждания от масови детски градини и ясли. Стартиране през 2011 г. процеса на изготвяне на план за действие в общината, в който ще се предвиди осигуряване на места за интегриране на деца с увреждания в общите групи в масовите детски градини, вкл. подкрепа за адаптиране към средата и др.

Дейност 1.5.3.2. Интегриране на децата с увреждания в масови училища за обучение с подкрепата на ресурсни учители- осъществява се от училищата, РИО, Ресурсен център към РИО с подкрепата на общината, които трябва да реализират дейности за осигуряване на необходимата достъпна среда за децата с увреждания- вътре и извън сградата на училището.

Мярка 1.5.4. Целенасочена политика за приобщаване на родителите и общността в учебно-възпитателния процес на техните деца:

Дейност 1.5.4.1. Обучения за изграждане на капацитет в училищата и детските градини за включване на родителите и създаване на интегрираща среда в училище: обучения на учители и директори на училища и детски градини – методи и подходи за включване на родителите и приобщаване на родителите към образованието на техните деца; разпространение на обучителни материали за работа с родителите; обмяна на опит и добри практики с други училища и детски градини.

Дейност 1.5.4.2. Инициативи и съвместни дейности в училище за изграждане на връзката между трите страни: училище/учители – родители/общност – деца/ученици с подкрепата на общинска администрация, ПИЦ, РИО на МОМН и гражданския сектор.

Дейност 1.5.4.3. Развиване капацитета на училищни настоятелства, НПО, Център за развитие на общности за подкрепа на интегрираното образование с участието на родителите и местните общности: създаване, активизиране, консултиране, обучения и техническа помощ на Училищните настоятелства в училищата от общината.

**Обобщаване на необходимите мерки, социални услуги и дейности в община Твърдица по Приоритетно направление 1:
Повишаване качеството на живот на уязвими деца и техните семейства**

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Твърдица Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1	Център за обществена подкрепа	Деца изоставяни на ниво родилен дом; Деца настанени в специализирани институции; Деца, настанени при близки или роднини; Деца с увреждания; Деца, отглеждани в семейства в риск; Деца, отпаднали от училище; Деца, жертви на насилие; Деца с проблемно поведение;	община Твърдица	0	0	45	Услуги в общността за рискови семейства с деца; услуги за деца жертва на насилие и други от идентифицираните целеви групи; реинтеграция; превенция на изоставянето.	гр. Твърдица с обхват територията на общината	Нова /2014- 2015/
2	Център за настаняване от семеен тип /ЦНСТ/	Деца настанени в специализирани институции	Община Твърдица	0	0	10	Подслон и ежедневни грижи за деца от специализирани институции, след тяхното закриване	гр. Твърдица	Нова- съобразно Планове за закриване на институциите и оценка на ресурсите
3	Кабинет по семеен	Деца изоставяни на ниво родилен дом; Деца, отглеждани в	Община Твърдица				- Информирание, консултиране и обучения по въпросите на семейното	гр. Твърдица и мобилни услуги в	Нова- след допълнителен анализ на

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Твърдица Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична / нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
	планиране	семейства в риск; Непълнолетни и млади родители;					планиране; - Услуги по репродуктивно здраве; Превенция на рисково сексуално поведение при деца и младежи; Информационни кампании в малцинствени общности.	други населени места на общината	ресурсите
4	Център за развитие на общности	Деца, отглеждани в семейства в риск; Деца, отпаднали от училище или необхванати от образователната система; Непълнолетн и и млади родители; Етнически общности в неравностойно положение; Хора с основно и по-ниско образование	Община Твърдица				Подкрепа за развитие на хора в неравностойно положение чрез директна работа в общността и с институциите и чрез посредничество за достъп до услуги. Услугата е предназначена за посредничество за социална интеграция на общности в неравностойно положение чрез осигуряване на достъп до услуги	гр. Твърдица и мобилни услуги в други населени места	Нова- след допълнителен анализ на ресурсите
5	Център за заместваща грижа	Деца, настанени при близки или роднини; Деца с увреждания;	Община Твърдица				почасови услуги за деца – заместваща грижа за различни периоди от време (гледане въщи, придружаване до детски заведения). Предоставяне на подпомагане (храна, дрехи, памперси) в случаи на тежки социални проблеми.	гр. Твърдица	Нова- след допълнителен анализ на ресурсите

3.2. Дейности по Приоритетно направление 2: Социално включване на лица с увреждания, уязвими хора и общности в неравностойно положение

Обща цел 2. Развитие на нови социални услуги за социално включване и подобряване качеството на съществуващите услуги за лица с увреждания, уязвими хора и общности в неравностойно положение, чрез:

Специфична цел 2.1. Да се развие алтернативна резидентна грижа от семеен тип за хората с увреждания, настанени в специализирани институции, чрез:

Мярка 2.1.1. Изграждане на алтернативни социални услуги от резидентен тип за настаняване на хора с увреждания, които имат нужда от резидентна грижа в среда, близка до семейната.

Услугите от резидентен тип включват Защитени жилища, Преходни жилища, Наблюдавани жилища, Центрове за настаняване от семеен тип и нови форми за малки групови домове с малък капацитет и гъвкави грижи, адаптирани към индивидуалните потребности на отделните клиенти, в съответствие със съвременните стандарти. Те ще предоставят подобрена резидентна грижа в среда, близка до семейната за хора с увреждания, които не са в състояние да живеят сами и имат нужда от резидентна услуга.

Дейност 2.1.1.1. Разкриване на Защитени жилища за хора с психични проблеми към ДВПР гр. Твърдица с капацитет 10 места , за осигуряване резидентна грижа на възрастни хора с тежки психични увреждания и предотвратяване настаняването им в специализирани институции.

Дейност 2.1.1.2. Разкриване на Защитено жилище за лица с увреждания към ДВУИ Твърдица с капацитет по 10 места, за предоставяне подслон и ежедневни грижи за лица с увреждания в среда, близка до семейната и предотвратяване настаняването им в специализирани институции.

Дейност 2.1.1.3. Разкриване на Център за настаняване от семеен тип за лица с увреждания в община Твърдица с капацитет 15 места, които ще предоставят рехабилитационни услуги за хора с увреждания, както и подкрепа на техните семейства.

Специфична цел 2.2. Да се осигурят условия за достоен и пълноценен живот на хората с увреждания в семейна среда, чрез разкриване на услуги и грижа в общността:

Мярка 2.2.1. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Спектърът на тези услуги обхваща както ежедневни дейности в къщи (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване), така и предоставяне на дневни и почасови услуги извън дома (дневни центрове и алтернативни форми на заместваща грижа).

Дейност 2.2.2.1. Разкриване на нови услуги и разширяване обхвата на наличните услуги, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания като домашен помощник, социален и личен асистент чрез Националните и Оперативни Програми /личен асистент, социален асистент, домашен помощник/.

Дейност 2.2.2.2. Включване на допълнителни услуги към Домашния социален патронаж и по-пълно обхващане на хората с увреждания от малките населени места.

Дейност 2.2.2.3. Разкриване на Дневен център за възрастни хора с увреждания в община Твърдица / село Сборище/ с капацитет 30 места – разкриване през 2011 година.

Дейност 2.2.2.4. Финансова подкрепа от общината при извършваните дейности в обособените клубове на инвалида по места, като активно се включат местните структури на Съюза на инвалидите в България /СИБ/. Разширяване на дейностите на клубовете в рамките на изпълнението на стратегията.

Мярка 2.2.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейност 2.2.3.1. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини, предприятия и пр.

Дейност 2.2.3.2. Дейности на Дирекции ”Бюро по труда”, общината и местни НПО на територията на общината за предоставяне на услуги, насочени към заетост, професионално ориентиране и професионална квалификация (преквалификация), обучение и практически умения за лицата с увреждания с право на работа.

Дейност 2.2.3.3. Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на възможности за независим самостоятелен живот.

Специфична цел 2.3. Да се създадат условия за интеграция и реинтеграция на уязвими хора и групи от общностите в неравностойно положение, изпаднали в риск.

Мярка 2.3.1. Осигуряване достъп на развитие за етническите общности в неравностойно положение в община Твърдица

Дейност 2.3.1.1. Назначаване на здравен медиатор за подобряване достъпа до здравеопазване в етническите общности в община Твърдица. Здравния медиатор изпълнява специфични задачи за достъп до информиране, консултиране и посредничество за достъп до здравни грижи. Същевременно е необходимо да се развие техния потенциал за включване в работата по превенция на изоставянето и negliжирането на деца от ромската общност. Предоставяне консултации на млади хора от уязвимите общности по въпроси за здравето, секса, профилактика и лечение на полово предавани инфекции и заболявания.

Дейност 2.3.1.2. Обхващане с хоризонтални мерки и целеви инициативи за социално включване, насочени към достъп до професионална квалификация, заетост и доходи, чрез включване в програми и мерки на Дирекции "Бюро по труда"; инициране и изпълнение на проекти за професионална квалификация и заетост, финансирани по действащите Национални и Оперативни Програми за развитие на човешките ресурси; подкрепа за достъп до заетост и квалификация; развитието на кооперации и социални предприятия за осигуряване на заетост за трайно безработни и хора с увреждания.

Мярка 2.3.2. Развиване на услуги за превенция на рисковото и зависимо поведение, насочени към уязвими хора, интеграция и реинтеграция на лица със зависимости и проблемно поведение

Дейност 2.3.2.1. Дейности на ЦОП, ЦСРИ, Консултативните центрове и гражданските инициативи в общините – информиране и консултиране. Чрез функционирането им ще се подпомага приобщаването на застрашените групи към обществото като цяло. Работата предимно ще е подкрепяща и консултативна, свързана с нуждите на отделните потребители и на семействата в общността.

Дейност 2.3.2.2. Включване на родителите и семействата в смесени социално-образователни услуги за превенция на зависимостите и рисковото поведение, изпълнявани от училища, училищни настоятелства и НПО.

**Обобщаване на необходимите мерки, социални услуги и дейности в община Твърдица по Приоритетно направление 2
Социално включване на лица с увреждания, уязвими хора и общности в неравностойно положение**

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Твърдица Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1	Информационно – консултантски, копирни и компютърни услуги на хората с увреждания.	Хора с увреждания.	Община Твърдица	170	170	170	Запознаване с правата и преференциите, които могат да ползват хората с увреждания. Информирани за текущи и предстоящи проекти с насоченост за хората с увреждания.	Гр. Твърдица	Налична – общинска дейност
2	Защитено жилище за хора с психични заболявания	Лица с психични заболявания	ДВПР/ДВУИ ТВЪРДИЦА	0	0	10	Осигуряване на резидентна грижа за възрастни хора с тежки психични увреждания и предотвратяване настаняването им в СИ	Гр. Твърдица	Нова
3	Защитено жилище	Възрастни с увреждания	ДВУИ/ДВПР Твърдица	0	0	10	Предоставяне на подслон и ежедневни грижи за лица с увреждания в среда, близка до семейната. Предотвратяване настаняването в СИ	Гр. Твърдица или друго населено място съобразно оценката на ресурсите	Нова- след допълнителен анализ на ресурсите
4	Разкриване на Център за настаняване от семеен тип за лица с увреждания	Възрастни с увреждания	Община Твърдица	0	0	15	Рехабилитационни услуги за хора с увреждания, както и подкрепа на техните семейства.	Гр. Твърдица или друго населено място съобразно оценката на ресурсите	Нова- след допълнителен анализ на ресурсите

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Твърдица Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
5	Дневен център за възрастни хора с увреждания	Възрастни с увреждания	Община Твърдица	0	30	30	Рехабилитационни услуги за хора с увреждания. Създаване на възможности на възрастните хора да водят пълноценен живот.	С.Сборище	Нова
6	Назначаване на здравни медиатори	Уязвими етнически общности	Община Твърдица	0	1	1	Предоставяне консултации на млади хора от уязвимите общности по въпроси за здравето, секса, профилактика и лечение на полово предавани инфекции и заболявания.	Гр. Твърдица с обхват на територията на общината	Нова

3.3 Дейности по приоритетно направление 3: Грижа за старите хора

Обща цел 3: Да се подобри качеството на живот на старите хора във всички населени места в общината, като се спазва принципът за независим живот в семейна среда или в среда близка до нея, чрез развитие на широка мрежа от услуги в общността и осигуряване на достъп до качествена резидентна грижа.

Приоритет в планирането на грижите за стари хора са услугите в общността, които им предоставят подкрепа на място и в домашна среда. Този подход осигурява възможности за старите хора да живеят в своя дом, в позната за тях среда, без да се откъсват от близки и роднини. Цели се да се избегне или поне да се отложи във времето необходимостта от резидентна грижа.

Специфична цел 3.1. Развиване на широка мрежа от услуги, предоставяни в домашна среда, с цел осигуряване на спокоен и достоен живот на старите хора.

Мярка 3.1.1 Развиване на функциите и дейностите на Домашен социален патронаж и развитие на мобилни услуги за обхващане на малките изолирани населени места в областта.

Домашният социален патронаж е мобилна услуга с традиции и е добре позната. Тя достига до домовете на своите клиенти и има потенциал да изгради широка мрежа от услуги за подкрепа в ежедневието на стари хора в семейна среда и особено за самотно живеещи в изолирани населени места, които нямат достъп до други социални услуги.

Дейност 3.1.1.1 Разширяване на предоставяните услуги от Домашен социален патронаж на нуждаещите се лица от почти всички обхванати населени места. Разширеният списък на дейности на патронажите включва:

- Предоставяне на храна по домовете и хранене – към момента се извършва от двата патронажа / Твърдица и Шивачево /
- Помощ при поддържане на лична хигиена, медицински услуги и манипулации;
- Помощ в домакинството, подкрепа за поддържане на жилището – почистване, помощ за дребни битови услуги и ремонти, смяна на обзавеждане и осигуряване на повече пространство;
- Съдействие за пазаруване, плащане на сметки, осигуряване на технически помощни средства;
- Съдействие за достъп до здравни и социални услуги – придружаване, помощ при транспортиране, информиране за здравни услуги.

Дейност 3.1.1.2 Увеличаване на капацитета на действащите Домашни социални патронажи

- община Твърдица - увеличаване с 10 места - от 240 на 250 места.

Мярка 3.1.2 Разширяване на услугите в домашна среда – Домашен помощник, Социален асистент, Личен асистент.

Тези услуги осигуряват домашни грижи, помощ в домакинството, обслужване, помощ за излизане и придвижване и др. дейности в подкрепа на стари хора, които подобряват качеството на живот на старите хора и им позволяват по-дълго да живеят в семейна среда. Реалното увеличение на тези услуги през 2011-2016г. ще зависи от предоставяните възможности за финансиране по националните програми, ОП „РЧР” и други източници на финансиране.

Дейност 3.1.2.1 Осигуряване на услугите Домашен помощник, Социален асистент и Личен асистент по Национални програми на възможно по-голям брой нуждаещи се лица, предвид идентифицираните потребности.

Дейност 3.1.2.2 Увеличаване броя на ползващите услугите Домашен помощник, Социален асистент и Личен асистент, чрез осигурено финансиране по Проекти и програми, включително и по ОП „РЧР”.

Специфична цел 3.2 Осигуряване на дневна грижа, заместваща грижа и почасови услуги в общността за стари хора.

Мярка 3.2.1 Продължаване и развиване на дейността на Дневни центрове за стари хора

Дневните центрове са основната форма на социална услуга в общността, предлагаща храна, дневна грижа и възможности за общуване. Освен тях, клубовете на пенсионера и други форми на услуги също осигуряват за старите хора възможности за разнообразяване на ежедневието, общуване, споделяне на придобит опит, възможности за осмисляне на живота и достойни старини.

Дейност 3.2.1.1 Подобряване качеството на предоставяните социални услуги в съществуващият Дневен център за стари хора, чрез планиране и провеждане на обучение на персонала на социалните услуги – постигане на повече гъвкавост на услугата и адаптиране към индивидуалните потребности на всеки човек:

- Дневен център за стари хора с.Сборище, общ.Твърдица – 35 места.

Дейност 3.2.1.2. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера, предоставящи възможности за общуване, социален живот, дребни медицински и др.услуги за старите хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване

- разкриване на работни места към Клубовете на пенсионера чрез осигурено финансиране по Проекти и програми.

Мярка 3.2.2 Разкриване на нови Дневни центрове за стари хора

Дейност 3.2.2.1 – Разкриване на Дневен център за стари хора с капацитет 30 места в град Твърдица.

Дейност 3.2.2.2 Развиване на алтернативни нови форми за краткосрочна заместваща грижа за стари хора (краткосрочно настаняване в резидентна грижа от семеен тип за период на отсъствие на близки или през зимния сезон).

Специфична цел 3.3: Да се осигури достъп на старите хора до качествена постоянна грижа в среда, близка до домашната, чрез:

Мярка 3.3.1 Разкриване на алтернативни резидентни услуги и нови малки домове за обгрижване на стари хора в среда, близка до семейната.

Планирани са малки домове от семеен тип с малък капацитет и подобрена среда за стари хора с ниски доходи, които не са в състояние да живеят сами. Освен битовите и здравни грижи тук е необходимо са предоставят и възможности за повече самостоятелност на живеещите в дома - домашен интериор, възможности да си готвят и да се грижат за себе си. Предвижда се да се осигурят повече социални дейности и възможности за общуване – както с близките на настанените, така и създаване на нови контакти с хората от населеното място, с клубове на пенсионера и др., където е разположен малкия групов дом.

Дейност 3.3.1.1 Разкриване на нови малки Домове от семеен тип за стари хора:

- планиране, изграждане и разкриване на малък Дом от семеен тип за стари хора в община Твърдица с капацитет 15 места – 2013/2015г.;

Дейност 3.3.1.2 Провеждане на общинска политика за стимулиране на частната инициатива при разкриване на модерни частни домове за стари хора в област Сливен (предоставяне на терени и сгради при облекчени условия). Частните домове ще предоставят качествена резидентна грижа за стари хора, включително и за жители от други области от страната като осигуряват работни места за персонала от общините.

- планиране, изграждане и разкриване на частен Дом за стари хора на територията на община Твърдица с капацитет 10 места – 2015г.

**Обобщаване на необходимите мерки, социални услуги и дейности в област Сливен по Приоритетно направление 3:
Грижа за старите хора**

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Твърдица Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
1.	Дневен център за стари хора	Възрастни хора със запазена активност за обществени прояви; Самотни стари хора.	С.Сборище, общ. Твърдица	35	35	35	Създаване на възможности на възрастните хора да водят пълноценен живот. Подпомагане за социални контакти и дейности осмислящи ежедневието на старите хора. Изграждане на чувство за значимост като се използват знанията им и професионалният им опит.	С.Сборище	Налична– делегирана държавна дейност
2.	Домашен социален патронаж	Самотни стари хора; Възрастни с увреждания, вкл. в отдалечени населени места	Община Твърдица	240	250	250	Форма на социална услуга в общността и представлява комплекс от социални услуги, свързани с доставка на храна по домовете на обслужваните, съдействие при поддържане на личната хигиена и хигиената в жилищните помещения, битови, административни, социално-консултативни услуги и др.	Гр. Твърдица	Налична– общинска дейност
3.	Домашен помощник – услуга в общността по ОП „РЧР”	Хора с увреждания и самотно живеещи лица, които поради различни причини от здравословен характер не са в състояние сами да организират бита си и да поддържат хигиена	Община Твърдица	30	30	30	Подобряване качеството на живот на хората с увреждания и самотно живеещи на територията на община Твърдица, чрез създаване на условия за ефективно упражняване на правото им за независимост и социално включване. Подкрепа на възрастните хора и лица с увреждания да се чувстват	Гр.Твърдица	Финансира се по ОП „РЧР”

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

№	Услуга, вид	Потребители		Капацитет			Община Твърдица Съдържание – основни дейности, фокус на услугата	Местополо- жение	Статус - налична/ нова (година за стартиране)
		Целеви групи	Териториален обхват	2010	2011	2015			
		в дома си.					самостоятелни в обичайната домашна среда.		
4.	Социален асистент – услуга в общността по ОП „РЧР”	Хора с увреждания и самотно живеещи лица, които поради различни причини от здравословен характер не са в състояние сами да организират бита си и да поддържат хигиена в дома си.	Община Твърдица	10	10	10	Подобряване качеството на живот на хората с увреждания и самотно живеещи на територията на община Твърдица, чрез създаване на условия за ефективно упражняване на правото им за независимост и социално включване. Подкрепа на възрастните хора и лица с увреждания да се чувстват самостоятелни в обичайната домашна среда.	Гр.Твърдица	Финансира се по ОП „РЧР”
5.	Личен асистент – услуга в общността по ОП „РЧР”	Хора с увреждания и самотно живеещи лица, които поради различни причини от здравословен характер не са в състояние сами да организират бита си и да поддържат хигиена в дома си.	Община Твърдица	10	10	10	Подобряване качеството на живот на хората с увреждания и самотно живеещи на територията на община Твърдица, чрез създаване на условия за ефективно упражняване на правото им за независимост и социално включване.	ДСП Сливен	Нова/2010 – ще се финансира от ОП „РЧР”
6.	Комплекс за подкрепа на стари хора	Самотни стари хора, вкл. в отдалечени населени места.	Община Твърдица				Подпомогане на стари хора и лица с увреждания в дейности от всекидневния им живот чрез предоставяне на модулни пакети от услуги	Гр. Твърдица с обхват на територията на общината	Нова - след допълнителен анализ на ресурсите

4 Отговорности и роли в изпълнението на стратегията

4.1. Управление на изпълнението на стратегията, оперативно планиране, отчетност

4.1.1. ДСП – Сливен (с отделите си по Социална закрила и Закрила на детето) носи отговорност и изпълнява конкретни задачи при реализирането на Областната стратегия за развитие на социалните услуги:

- Прави предложения до кмета на общината за предоставяне на социални услуги;
- Прави предложения до РДСП за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в стратегията;
- ДСП и ОЗД управляват случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
- Осъществяват сътрудничество между общинската администрация и неправителствени организации във връзка с областната стратегия и предвидените дейности в нея;
- Събират и актуализира данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
- ОЗД подпомага интегрирането на деца в детски ясли, детски градини и предучилищно образование; съвместно с мрежата от ЦОП в общината ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им; провежда дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисковото поведение.

4.1.2. Община

Общината отговарят за цялостното изпълнение на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги на нейната територия. За тази цел тя разработват, приемат и прилагат общинска програма за развитие на социалните услуги и план за действие. Нормативно установено е, че местното самоуправление се осъществява от общинския съвет, а местната изпълнителна дейност - от кмета и общинската администрация. Така или иначе в своята съвкупност те заедно осъществяват местната власт.

Местната власт разработва и изпълнява интегрирана политика за развитие на хората в риск на тяхната територия като комбинира ресурсите и координира дейности в сферата на социалното подпомагане, образование, здравеопазване, политики на пазара на труда, водени от интересите и нуждите на групите и хората в риск. Общината е доставчик на социални услуги. Общината развива интегрирани политики в подкрепа на децата в риск, хората с увреждания и старите хора. Осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението ѝ и оценка на нуждите на групите в риск.

4.1.3. Общинския съвет:

- Обсъжда и приема общинската стратегия / програма за развитие на социални услуги на територията на общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на кмета на общината;

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на кмета на общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на общината и планирани в Областната стратегия.
- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, като преди това е било разгледано в съответната постоянна комисия и консултирано по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или от общинските съветници.

4.1.4. Кметът на общината:

- Организира изработването на общинските програми и планове за развитие на социални услуги на територията на общината и на програмата за реализацията му и след съгласуване с Обществения съвет по социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- Организира разработването на общинските секторни политики и – след гласуването в Общинския съвет – организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинската администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- Ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги;
- След съгласуване с Обществения съвет представя годишен и заключителен доклад за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги за одобряване от общинския съвет;
- Осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги и оценка на нуждите на групите в риск.
- Търси възможности и осигурява финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в областната стратегия.

4.1.5. Общественият съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация между община, централни държавни органи и доставчици на социални услуги с цел реализиране на социалната политика в конкретната общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- Обсъждане на общинската стратегия и осъществяване обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- Стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности в стратегията на територията на общината.

4.1.6. Дирекция Бюро по труда Дирекция Бюро по труда участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (възрастни с увреждания, младежи напускащи специализирани институции, младежи, отпаднали от училище, трайно безработни, в това число хора от ромски общности в обособени квартали) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

Основната роля на дирекцията "Бюро по труда" по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с общините за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;

4.1.7. Участие на НПО

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в общината. Гражданските организации предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на общината и областта за хора в риск. Съвместно с общините, териториалните структури на АСП и гражданите НПО разработват интегрирани политики и мерки за социално включване. Подпомагат училищата, ЦОП и СИ при работа със семейството и с деца за изграждане на умения за самостоятелен живот и индивидуално развитие, задържане в училище, превенция на рисково поведение и зависимости.

НПО участват в актуализирането на Стратегията, в изготвянето на годишен план за действие и в осъществяването на мониторинг и оценка на изпълнението ѝ като подпомагат събирането на данни и оценката на потребностите на крайните потребители.

4.2.Механизми на партньорството

В община Твърдица ще бъдат използвани разнообразни инструменти за партньорство и сътрудничество като:

- Партньорства – съвместни действия в определени от споразумението насоки за съвместна работа;
- Граждански/обществени съвети с постоянно действие;
- Съвместно разработване на Общински планове за развитие, бюджета на общината, други стратегии, концепции и други;
- Обществени форуми – с периодично действие и вземане на консенсус
- Отворени работни групи с участие на всички заинтересовани страни и участие на експерти в съвместни работни групи, комисии и екипи.

Привличане на местния бизнес и организациите на предприемачите при изпълнението на стратегията

Развитие на публично-частните партньорства при финансиране и съфинансиране на пилотни алтернативни социални услуги, които са от особено значение за решаване на проблемите на рисковите групи, но са извън кръга на държавното финансиране.

4.3. Участие на общината в мониторинга и оценката

4.3.1. Изграждане на система за мониторинг и оценка на стратегията

Изграждането на система за мониторинг и оценка предполага комплекс от дейности, които се осъществяват на няколко етапа:

- създаване на структура и изграждане на екип;
- развитие на уменията и капацитета за мониторинг и оценка;
- осмисляне и конкретизиране на системата от индикатори;
- планиране и изпълнение на дейности за мониторинг и оценка;
- разпространение на заключенията от мониторинга и оценката и актуализиране на плановете и дейности в съответствие с направените препоръки.

4.3.2 Създаване на екип за мониторинг и оценка

Оперативното изпълнение на дейностите изисква да се обособи екип за мониторинг и оценка (ЕМО) с ясни и конкретни задачи и отговорности, който да разполага с относителна независимост от преките изпълнители на услугите и мерките за социално включване.

Структура: ЕМО ще се създаде в рамките на община Твърдица с участието на ДСП, която да работи в партньорство с общината. ЕМО да бъде изграден със заповед на кмета. Участието и задълженията на ДСП се съгласуват и одобряват от РДСП.

Екипът обхваща 4 души – 2 от общинска администрация Твърдица и 2 от ДСП Сливен, които работят в посочените институции.

Задачите и отговорностите на ЕМО се разпределят, както следва.

- Координира цялостната дейност по мониторинг и оценка в община Твърдица;
- Планира дейностите за мониторинг и оценка;
- Изпълнява посещения на място за наблюдение на дейности и социални услуги в общината;
- Събира информация на общинско ниво и систематизира;
- Изработва общ годишен мониторингов доклад за изпълнението на Стратегията, който се представя за обсъждане и одобрение на Общински съвет-Твърдица;
- Организира възлагането и провеждането на външна оценка на изпълнението на Стратегията.
- Обсъжда заключенията и препоръките от докладите за мониторинг и оценка;
- Организира разпространението на резултатите от мониторинга и оценката сред заинтересованите страни и сред обществеността.

4.3.3 Планиране и изпълнение на дейностите за мониторинг и оценка

Планът за действие по прилагането на системата за мониторинг и оценка предвижда разработване и приемане на:

- дългосрочни плановете за тригодишен период – първият период обхваща 2011-2012 г. и вторият период - 2013-2015 г.;
- годишни оперативни плановете за дейностите по мониторинг и оценка за всяка година от изпълнението на стратегията.

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

Плановите за мониторинг и оценка се разработват от ЕМО и се внасят за приемане от Общинския съвет, като част от годишния отчет по изпълнението на Стратегията и оперативния план за действие през следващата година.

Задължителните дейности по мониторинг и оценка включват:

- Събиране на базови данни за всички индикатори в началото на 2012 година;
- Текущ мониторинг на дейностите – събиране на информация, посещения на място, доклади от мониторинговите посещения;
- Създаване и постоянно актуализиране на база данни на общинско ниво с разбивка по социални услуги, рискови групи и др.;
- Актуализиране, систематизиране и анализ на данните за ключовите базови индикатори за ситуацията;
- Събиране на информация и анализ на индикаторите за прогреса в изпълнението на Стратегията;
- Разработване на годишен мониторингов доклад за цялостното изпълнение на Стратегията;
- Провеждане на междинна оценка на Стратегията - в края на третата година от външен екип от експерти и планиране на следващ тригодишен период от изпълнението на Стратегията;;
- Финална оценка на ефективността на Стратегията в края на шестата година от външен експертен екип;
- Разпространение на заключенията и препоръките от мониторинга и оценката;
- Разработване и внасяне на предложения за промени/подобрене в приоритетните направления, целите, дейностите на Стратегията;
- В зависимост от наличните ресурси могат да се планират и **допълнителни дейности** като: тематични оценки, фокусирани върху едно или повече приоритетни направления или върху една или повече групи дейности, проучвания по специфични въпроси, необходими за стартиране на нови дейности и/или иновативни услуги по целите на Стратегията

5 Ресурси

5.1. Структура на средствата за финансиране на социалните услуги в община Твърдица

Разчетните средства, необходими за финансиране на социалните услуги в община Твърдица за прогнозния период са представени по направления в таблица 4.

Таблица 4

Разпределение на средствата за финансиране на социалните услуги по години

Община/Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Твърдица						
За издръжка	1 573 160	1 742 780	1 777 636	1 848 741	2 103 054	2 661 428
За капиталови разходи	0	130 000	173 000	203 000	218 000	872 000
Общо средства	1 573 160	1 872 780	1 950 636	2 051 741	2 321 054	3 533 428

5.2. Източници на финансиране

Основен източник на финансиране в прогнозния период на социалните услуги за община Твърдица остава републиканския бюджет. През периода на действие на стратегията по линията на държавното делегиране се очаква да бъдат получени общо 13 302 799 лв., което съставлява 91,5 % от всички предвидени средства за периода.

От тях 11 706 799 лв. (или 88%) са средствата за текуща издръжка, а 1 596 000.лв. (или 12%) са за инвестиции. През следващите най-малко 3 години не се очаква общината да може да задели от собствените си източници допълнителни средства за издръжка на държавно делегираните дейности.

При благоприятно развитие на икономическата конюнктура може да се очаква общината да отделя от местния си бюджет средства за подобро и разширено развитие на предоставяните като държавно делегирани социални услуги.

На Таблица 5 е показано процентно съотношение по години между средствата от държавната субсидия за делегирани дейности и местни дейности.

Таблица 5

Община	Вид разход	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Твърдица	Държавно дел. дейности	90,9%	90,8%	89,0%	91,7%	92,2%	94,4%
	Местни дейности	9,1%	9,2%	11,0%	8,3%	7,8%	5,6%

Издръжката за местни социални дейности се финансират от собствени източници. За прогнозния период общо се очаква за тези нужди да бъдат изразходвани 995 000. лв. (8,5% от всички необходими средства Предвидените за сега местните социални дейности се ограничават в поддържането и развитието на домашния социален патронаж, клубовете на пенсионера, клубове на инвалида, обществени трапезарии. Една част от разходите за текуща издръжка, особено за местните социални услуги и някои алтернативни услуги, които се получават от нуждаещите се без направление на Отделите за закрила на детето или друга отговорна за това специализирана държавна институция след въвеждането на задължителния минимален пакет от социални услуги с всеобщ достъп, могат да се покрият от установени официално от общинската администрация такси. В настоящия момент системата на домашния социален патронаж подсказва конкретни модели за установяване на подобен род такси, които се отличават в отделните общини.

Финансирането на инвестициите, свързани с основния ремонт, изграждането на нови обекти за социални услуги и тяхното оборудване и обзавеждане, ще бъде главно осигурено от републиканския бюджет, от оперативните програми.

5.3. Други необходими ресурси

Важен фактор в развитието на социалните услуги е кадровата осигуреност на действащите и предвидените за разкриване заведения за социални услуги. Необходимо е да се предвидят средства за преквалификация на работещите социални работници и придобиване на подходяща квалификация за тези, които се предвижда да постъпят в сектора на работа през

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

следващия период. Наред с това подходяща квалификация и преквалификация трябва да придобият и общинските служители, които са отговорни за социалните дейности. Така че към групата на обучаващите трябва да се предвидят и работещите сега общински служители, както и предвидените допълнително минимум две лица за всяка община. Във връзка с това е подходящо да се формират партньорства с обучаващи организации и институции за организиране на обучителни курсове, финансирани по оперативните програми (ОП Развитие на човешките ресурси и ОП Административен капацитет). Всяко обучение трябва да се организира така, че да предхожда стартирането на новоразкривана услуга.

С оглед на териториалното разполагане на социалните услуги, в община Твърдица трябва да се направи пълен списък на възможните обекти (сгради, помещения и пр.), които могат да се използват за разкриване на социални услуги. Такъв на този етап липсва. Възможните обекти трябва да са съобразени с визията за развитие на социалните услуги, заложена в стратегията.

5.4.Оперативен план с времеви график за изпълнение на Общинската стратегия

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
1.1.1.1	Център за обществена подкрепа	гр. Твърдица	+	+	+	+	X	Проекти ДДД	Община Доставчик
1.1.2.1	. Откриване на Кабинети по семейно планиране, базиран в гр. Твърдица	Община Твърдица	+	+	+X	X+	X	Проекти	Община Доставчик
1.1.2.2	Развиване на умения за родителстване и пренатална подкрепа	Община Твърдица	+	C ²	C	C	C	Собствени ресурси, Проекти	ОЗД, ЦОП,КСП,ЦРИ,НПО
1.1.4.1	Образователни програми и кампании във всички детски градини и училища, както и в рамките на ЦОП и ЦРДУ	Община Твърдица	+	+	C	C	C	Собствени ресурси,	Община, ЦОП, ЦРДУ, РИО
1.1.4.4	Преодоляване на последиците от преживяното насилие за деца, жертви на насилие и/или трафик.	Община Твърдица	+	+	+	C	C	Проекти, ДДД	ЦОП, КЦ, Общини, ОЗД
1.1.4.5	Подобряване на възможностите за реакция в случаите на насилие над деца.	Община Твърдица	C	C	C	C	C	Собствени ресурси, Проекти	Община,ОЗД, МВР, НПО, РИО, МКБППМН
1.1.5.1	Общински политики и мерки за осигуряване на правото	Община Твърдица	+	+	C	C	C	Проекти,	Община, РИО, НПО,

² Знакът “С” отбелязва смесените услуги, междусекторните инициативи и хоризонтални мерки за социално включване

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
	на децата на достъп до образователни услуги и превенция на отпадането от училище							Собствени ресурси	ЦОП, ЦРДУ
1.1.5.2.	. Разкриване на Центрове за развитие на общности или развиване на предвижданите дейности в рамките на комплекс от услуги.	Община Твърдица	+	+	+	+	X	Проекти, Общ. бюджет	Община, Доставчик
1.3.1.1.	Център за социална рехабилитация	Община Твърдица	+	+	+	X	X	Проекти, ДДД	Община, Доставчик
1.3.3.1.	Развиване на услугата заместваща грижа	Община Твърдица	+	+	+	+	X	Проекти	Община, Доставчик
1.3.4.1	Развиване на програмите, които предлагат домашни грижи- Личен асистент, Социален асистент и Домашен помощник за деца с увреждания.	Община Твърдица	+	+	+	X	X	Проекти, ДДД	Община, Доставчик
1.4.2.1	Образователни програми и кампании в училище, в рамките на ЦОП, НПО и други организации за превенция на рисковото поведение	Община Твърдица	С	С	С	С	С	Проекти, Собствен ресурс	Общини, РИО, училища, Ресурсен център, НПО, ЦОП, МКБПМН
1.5.1.1. 1.5.1.2.	Обхващане на всички деца в предучилищно образование от 5-годишна възраст	Община Твърдица	+	+	С	С	С	Проектно, Собствен ресурс	Община, НПО, ОЗД, РИО, ЦРО
1.5.3.1	Обхващане на деца с увреждания от масови детски градини и ясли	Община Твърдица	+	+	С	С	С	Проекти и налични ресурси	Община, НПО, ЦОП, РИО
1.5.3.2	Изграждане на капацитет в училищата и детските градини за включване на родителите и създаване на интегрираща среда в училище	Община Твърдица	+	+	С	С	С	Проекти и налични ресурси	Община, НПО, ЦОП, РИО, ЦРО
2.1.1.1	Разкриване на Защитено жилище -10 места	Твърдица	+	+	+	+	X	Проекти	Община,

Стратегия за развитие на социалните услуги в община Твърдица (2011 – 2016)

№	Услуга / дейност / мярка	местоположение	2011	2012	2013	2014	2015	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
								ддд	доставчик
2.1.1.2	Разкриване на Защитено жилище за лица с увреждания с капацитет 10 места	Твърдица/1/	+	+	+	+	X	Проекти ддд	Община, доставчик
2.1.1.3	Разкриване на Центрове за настаняване от семеен тип с капацитет по 15 места	Твърдица	+	+	+	+	X	Проекти; Налични ресурси; ддд	Община, доставчик
2.2.2.3	Разкриване на дневен център за възрастни хора с увреждания в с. Сборище с капацитет – 30 места	Твърдица	X	X	X	X	X	Общинска дейност	Община
3.1.1.2	Домашни социални патронажа	Община Твърдица	X	X	X	X	X	Общински бюджети	Община
3.1.2. 2.1.2.1.	Осигуряване на услугите: Домашен помощник, Социален асистент, Личен асистент за стари хора	Община Твърдица	X	X	X	X	X	Нац. програми, ОП „РЧР” и др. проекти и програми	Общини, ДСП, НПО
3.1.2.3	Разкриване на Комплекси за подкрепа на старите хора в община Твърдица	Община Твърдица	+	+	+	+	X	Общински бюджет	Община
3.2.2.1	Разкриване на Дневен център за стари хора в община Твърдица	Общ.Твърдица	+	+	+	+	X	Проекти ддд	Община/доставчик

¹ Знакът “X” отбелязва периода на предоставяне на социални услуги / изпълнение на социална програма

¹ Знакът “+” отбелязва периода на изграждане и подготовка на социалната услуга / програма

¹ Знакът “C” отбелязва смесените услуги, междусекторните инициативи и хоризонтални мерки за социално включване